

[Ivar Hansen]

nu ville makke ret i forhold til de finansieringssynspunkter, hr. Stavad og – forstod jeg – et flertal i folketinget havde, kunne man blive mødt af et flertal til efteråret.

Når jeg på vestres vegne har sagt, at vi er parate til at deltage i nogle fordomsfrie drøftelser af landbrugets finansieringsproblemer, går jeg ud fra, at vi ikke bliver mødt af hr. Stavad og andre på den måde, at det alligevel bliver flertallet, der gennemtrumfer sine synspunkter, hvis det ikke ender dér, hvor hr. Stavad ønsker det skal ende.

Jeg har den opfattelse, at det nu gælder om, at vi f.eks. i folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg prøver at få tingene belyst dér, hvor der er usikkerhed, og dér, hvor der er uklarhed på det punkt, og vi har jo et omfattende materiale til vores rådighed. For et par år siden udkom der en rapport, som man vist kaldte Gustav Wied-rapporten, og som meget specificeret omtaler problemerne i forbindelse med en lang række finansieringsmodeller i forhold til landbruget. På den baggrund må vi vel kunne få klaret af, hvor den principielle uenighed måtte være, og se, om vi kan komme frem til en løsning, som både regeringen, socialdemokratiet og eksempelvis det radikale venstre kan stå bag ved.

Men jeg sagde også i formiddags, at vi i venstre ikke tror så forfærdelig meget på, at indekslån, indekslignende lån eller lån på jordrentevilkår eller jordbanklignende lån har nogen særlig fremtid for sig for landbrugets vedkommende. De hidtidige erfaringer med jordbank eller indekslån har heller ikke været særlig overbevisende, og der gælder i hvert fald den hovedregel, at de traditionelle låneformer vil være mest fordelagtige for de landmænd, der har en skatteevne. Det har været muligt de sidste par år at optage lån på indeksvilkår i landbruget, men det har jo ikke været nogen succes. Tværtimod må vi kunne sige, at det har været en fiasko, idet jeg har forstået, at der kun er blevet optaget i alt 7 indekslån, og det kan man jo ikke sige er det helt store, men det kommer selvfølgelig an på forudsætningerne.

Endvidere taler hr. Stavad om lån til 3–4 pct. Ja, det lyder jo fikst og tillokkende, men det er nu svært at lave fiddelifut med pengenes pris, for som hr. Stavad vil vide fra sit tidligere arbejde i bankverdenen, har penge den pris, penge nu engang har. Hvis man vil gøre dem billigere, skal der en eller anden

finansiering til. Man kan lave en skibskreditordning, man kan lave grønne obligationer, og man kan yde direkte statstilskud for at bringe renten ned, men man kan også gøre noget andet, siger hr. Stavad: man kan låne penge ud til 3–4 pct. imod, at landmanden giver afkald på værdistigningen i sit landbrug; det er det, der gør det muligt at få renten ned på det niveau.

Det kunne i og for sig umiddelbart lyde tillokkende, men af rent principielle grunde tror vi ikke så forfærdelig meget på den model, for den betyder, at andre kreditorer og andre indirekte ejere efterhånden vil vinde indpas i landbruget med en stigende prioritet, og hvor ender vi så henne på den lange sigt? Jeg tror, vi gør klogt i at se lidt længere end til pinse og påske og til næste år i denne sag, og jeg vil henstille, at vi har disse langsigtede overvejelser med i de drøftelser, vi nu forhåbentlig kan se frem til i de kommende måneder.

Jeg mener absolut, vi bør drøfte behovet for en finansieringsordning for landbruget, for det behov er til stede, selvfølgelig alt afhængigt af, som jeg også sagde under den forrige debat, i hvor høj grad regeringens generelle økonomiske politik lykkes, men det er jo ikke længe siden, at et flertal i folketinget eksempelvis sagde nej til at støtte et forslag om tilskud til bygningsinvesteringer i dansk landbrug, skønt det ville kunne have hjulpet mange landmænd i sølvbryllupsalderen, som trænger til at få deres produktionsapparat fornyet. Det er i og for sig også noget selvmodsigende, at et flertal i folketinget, samtidig med at vi taler om behovet for en finansieringsordning for landbruget, helt klart står vagt om, at vi selvfølgelig skal tappe landbrugserhvervet for adskillige hundrede millioner kroner om året i form af særbeskatning osv. Det er noget af et paradoks, og det er i og for sig også en sag, vi bør tage op til principiel drøftelse i forbindelse med spørgsmålet om en finansieringsreform.

Men når disse ting er sagt til hr. Stavad og andre, vil jeg tilføje, at jeg i og for sig er godt tilfreds med, at denne forespørgselsdebat tilsyneladende ikke skal slutte, som man ellers har for vane, med vedtagelse af en eller anden dagsorden. Jeg synes, det er meget rimeligt og fornuftigt, at denne debat kan slutte med en aftale om, at vi drøfter og forsøger at analysere disse problemer i de kom-